

BULNANDE, n. 4. Den verkning i en människo- eller djurkropp, då var bildar sig under huden. — *Syn.* Verbildning, Suppuration, Bulning, Bulnad.

BULNING, f. 2. 1) Se *Bulnande*. — 2) (föga brukl.) Se *Bulnad*. 2.

BULT, bult, m. 2. 1) (skepp.) a) Rund jern- eller kopparstång, som begagnas att förbinda de åtskilliga timmer, af hvilka ett fartyg är sammansatt. Finnas af flera slag, såsom Hakbult, Jagbult, Ringbult, m. fl., hvilka alla ses på sina ställen. — b) *B-ar* (i segel), dubbel segelduk, för att styrka seglet. — 2) Redskap, hvarmed något bultas; äfven del på ett sådant redskap, hvarmedelst bultningen förnämligast sker. *B. på en tröskslaga*. — 3) Stycke hoprullad väf. *En b. lärft*. — Bildar sammansättningen Våfbult.

BULTA, v. a. o. n. 1. 1) Slå med något litet, men hårdt föremål (t. ex. hammare, sten, bult, äfv. med knytnäven) på något, så att deraf ett doft, mer eller mindre starkt ljud uppkommer. *B. med en hammare, en sten på något. B. (med knytnäven) på porten, på dörren. B. låder mjukt. B. fisk*, göra torr fisk mör genom bultning. *B. kolletter*, bulta kött till kolletter, för att göra det mört. — *B. äf, ihop, i'n, sönder, t'll, út*, se *Afbulta, Hopbulta, &c.* *B. på*, bulta hårdare, starkare; äfv. fortfara att bulta; äfv. (fam. o. pop.) gifva någon stryk. — *Syn.* Se *Slå*. — 2) (skeppsb.) Förbinda med bultar (bem. 1). Jfr. *Förbulta*. — 3) (om pulsen) Slå mycket hårdt, våldsamt. *Pulsen b-r*. — Impersonelt säges ofta: *Det b-r i tinningarna. Det b-r i fingrarna* (af värk). — Figurligen säges äfv.: *Tinningarne b.*, pulsen bultar i dem.

BULTANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man bultar (bem. 1 o. 2). — 2) Verkningen, då pulsen bultar (bem. 3) eller en dylik känsla förorsakas af värk.

BULTNING, f. 2. Se *Bultande*.

BULTBLECK, n. 3. Bleck, som sättes emot på andra sidan af något, som bultas (bem. 2).

BULTBORR, m. 2. Borr, hvarmedelst hål borras, der en bult skall indrifvas.

BULTHAMMARE, m. 3. Se *Måkare*.

BULTJERN, n. 3. Ett slags smalt stångjern, som smides under knipphammare och användes isynnerhet till bultar vid skeppsbyggnad.

BULTNAGEL, m. 2. pl. — *naglar*. Se *Bult*, 1, a.

BULTSLAGARE, m. 3. Timmerman, som indrifver eller utdrager bultar (bem. 1, a.).

BULTSLAGNING, f. 2. Bultars (bem. 1, a.) indrifning.

BULVAN, bullván, m. 3. (jäg.) Uppstoppad orre, äfv. målad bild deraf, som brukas att vid orrjagt sätta upp i ett träd uppöfver orrkjoan, för att derigenom ditlocka orrfågel. — Ordet kommer af det tyska ordet *Balban*.

BUMS! int. (pop. o. fam.) Strax, genast. *Utan att säga ett ord, gick han b. sin väg*. — *Syn.* Se *Strax*.

BUNAROT, f. 3. pl. — *rötter*. Se *Sprängört*.

BUNDEN, a. p. 2. neutr. — *et. B. stil*, poesi, vers, hvarvid man är bunden af meter och rimslut. (Fys.) *B-et värme*, förenadt med, fasthållet af en kropp, så att det icke kan verka på andra kroppar. — Ingår äfv. i åtskilliga sammansättningar, tillhörande kemien, såsom: Kolbunden, Svaavelbunden, m. fl., hvilka ses på sina ställen. — Jfr. äfv. *Binda*, 1, k.

BUNDSFÖRVANDT, c. 3. 1) En, som är i förbund med en annan. Säges om regenter, statér

och folk. *Kejsar Alexander var någon tid Napoleons b. Sverige har oftast varit Frankrikes b. Seenskarne voro den tiden Ryssarnes b-er. En mäktig b.* — *Syn.* Allierad. — 2) (fam. skämtv.) Hjelpare, medhållare.

BUNDSFÖRVANDTSKAP, f. 3. (mindre brukl.) Den förbindelse, som äger rum emellan bundsförvandter. — *Syn.* Allians, Förbund.

BUNIAS, buniass, f. 3. Ett örtslägte, hvars i Sverige förekommande arter äro: *Röd B.*, med purpurroda blommor, och *Gul B.*, med gula Bunias.

BUNJEÖRT, f. 3. Örtslägdet Bunium.

BUNKE, m. 2. pl. — *bunkar*. 1) Rundt, flatt kärl af trä, glas, porslin, lera, o. s. v., som begagnas, dels att förvara mjölk uti, dels ock att äta utur. *En b. mjölk*. Jfr. *Mjölkbunke*. — 2) Stor tvättbalja med tre höga fötter under. Kallas äfv. Tvättbunke, Fotbunke. — 3) Mindre laggekärl, hvari vissa sorter jern och stål (Bunkjern, Bunkstål) inpackas för afsändning.

BUNKJERN, n. 3. Benämning på ett slags jern, som utskeppas inpackadt i bunkar (se *Bunke*, 3).

BUNKLAG, n. 3. (fam.) *Hålla b. med någon*, förtroligt umgå med någon.

BUNKSTÅL, n. 3. Ett slags stål, som utskeppas, inpackadt i bunkar (se *Bunke*, 3).

BUNT, m. 2. Flera särskilta föremål, vanligen af samma slag, hopbundna till ett helt. *En b. hö, pennor, snören, kläder, svafvel- eller tändstickor, strutsfjädrar*, o. s. v. *En b. papper, bref, dokumenter, rättegångshandlingar*, o. s. v. *Binda, lägga i b-ar*. — Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom Höbunt, Pappersbunt, Breffbunt, m. fl. [Bundt.]

BUNTA, v. a. 1. Binda i buntar. *B. ihop*, se *Hopbunta*. — *Buntande*, n. 4. o. *Buntning*, f. 2.

BUNTLÅDER, n. 3. Groft sulläder.

BUNTMÅKARE, m. 3. Handtverkare, som bereder pelsverk. Kallas äfven Körnsnär. — *Ss. Buntmakararbete, -handtverk, -vara, yrke*, m. fl.

BUNTMÅKARI, n. 3. 1) Handtverk, som sysselsätter sig med beredning af pelsverk. — 2) Sjelfva arbetet, sysselsättningen dermed. — 3) Skrå af samteliga buntmakare i en stad; äfv. samteliga buntmakare i ett land, med afseende på deras yrke, rättigheter, intressen, o. s. v.

BUNTMÖSSA, f. 1. Se *Pelsmössa*.

BUR, m. 2. 1) (fordom) a) (ursprungligen) Kammare (härledt ifrån det gamla ordet *Bua*, bo, uppehålla sig). Dit hör sammansättningen Fatbur. — b) (under medeltiden) a) En öfverbyggnad till husen, i hvilken kvinnorna bodde. *Högan lofts b.* — Deraf Jungfrubur. — β) Liten utbyggnad å slott eller större hus, hvarifrån kongliga personer höllo tal till folket. Deraf Burspråk. — 2) (nu) a) Litet, vanligtvis flyttbart rum, af träspjelor, ståltrådsqaller, o. s. v., för att deruti hafva fjäderfå, sångfåglar instängda, och äfven, när buren är större och starkare, vilda djur. *En b. med fåglar. Sätta, instänga i b. Sitta, vara instängd i b.* *Tamerlan berättas hafva instängd den tillfångatagne Bajazeth i en b., och på detta sätt fört honom med sig*. — Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom: Höns-, Ank-, Gås-, Fågel-, Slogbur, m. fl. — b) Se *Stabur*.

BURBREF, n. 3. Se *Borgarbref*.

BURDUS, burrdüs, adv. (pop. o. fam; af t. ordet *Bardautz*) 1) Strax på ögonblicket. *Han*